

ANY III.

Barcelona 19 de Novembre de 1893.

NÚM. 47.

AVÍS D' ADMINISTRACIÓ

Pregám als nostres abonats que estigan en descubert del pago de la subscripció, que 's posen al corrent com mes aviat millor, á fi de no veurens en la precisió de suspendre l' envió de nostre setmanari.

CONTRA L' ANARQUISME

LA POLICIA

A cop calent de la horrible hecatombe del Liceo, diguerem nostre parer sobre la significació del fet é indicarem els medis d' evitarn la repetició.

Successos y opinions, motivats per aquell fet, han vingut á dirnos que no anavam fora de camí.

Deyam, en efecte, en l' article del nombre passat, que 'l crit de ¡Visca la anarquia! ab que 'ls companys de 'n Pallás el confortaren en la hora de son fusellament, era la acceptació de son testament de venjança, y que las bombas tiradas al Liceo devian considerarse

com la etapa primera de sa execució; y 'ls *meetings* anarquistas de Trafalgar-Square, de Saint-Ouen y de Berlin, y 'ls articles del *Père Peinard*, tribuna del anarquisme, han dit que tant mateix el monstre que tirá las bombas al Liceo era 'l primer executor testamentari del miserable autor de las desgracias de la Gran-via.

Sosteníam que l' atentat del Liceo presentava la característica d' ésser la declaració d' una verdadera y horrorosa guerra en que 'ls enemics del organisme social manifestavan haverse lligat y conjurat per vessar sanch y sembrar el terror; y 'ls anarquistas de tot arreu han dit que teníam rahó: Uns, fent la apologia del anónim criminal, héroe gloriós de la confraria, y mostrantse solidaris de la seva acció miserable; altres explanant á la pública llum plans diabólics de destrucció, projectes infernals de voladuras y d' assassinats; á Vilanova atentant contra un quarter de guardias-civils; á París, assassinant al representant de Servia, *sols per matar á una persona ditxosa*; á Marsella intentant la voladura del palau d' un general... Y sinó perquè no 's pot violar el secret del sumari que aquí s' está instruhint, diríam que ab

major claretat ho diuen las revelacions del presumpte autor del abominable crim del Liceo.

Tractant, en el sobre aludit article, dels medis que podria utilitzar la societat per prevenir y castigar als esglayadors delictes del anarquisme, indicavam, primer, la urgencia d' una lley repressora; y la lley ha sigut promesa. Després, parlavam de que era necessaria la organisació d' un servey de policia, ab exclusiva dependencia de la ciutat, y la prempsa local ha manifestat igual parer, y s' diu que 'l capitol municipal ha fet á aquest fi algunas gestions.

Aquestas convergencias de nostra opinió ab la de tants publicistas d' ací y de fora, y la confirmació que, en altres conceptes, han vingut á donarli els fets que s' han anat succehint, ens infundexen confiança y 'ns fan esperar bona acullida, animantnos, per consegüent, á no abandonar la tasca començada.

Y puix que la part menys explicada de nostre article era la referent als medis de defensa de que parlavam suara, d' aquests volém ocuparnos ab major extensió, començant no pel més radical, sinó pel de creació més fácil y de més immediat efecte: La policia.

Una bona policia es l' instrument necessari d' una sincera y eficás persecució del anarquisme.

Algú ha dit que 'ls anarquistas son uns malfactors, uns assassins que han trobat un nom y una bandera per disfressar llurs monstruosos instints. No es pas exacte.

L' anarquisme teóricament es un sistema, un orde d' ideas; y prácticament es un organisme, una associació de mals esperits—ens fa vergonya dirlos homens—devots d' uns matexos propòsits y partidaris d' iguals procediments, que dins l' organisme que 'ls arma, s' concertan, s' estimulan, se manan y comissionan per la realisació de llurs infernals projectes. Es clar que á la llum de la inteligencia, tot axó es un manyoch de conceptes que s' exclouen; cert que anarquisme, sistema y organisació, son ideas que s' repugnan, pa-

raulas que no lligan; però fora tretzeria injustificable negar lo que la realitat ens ensenya.

No son, donchs, els anarquistas criminals comuns. En aquests el delicte es exclusivament personal, no feu més que passar del seu intent á la seva obra; d' aquí que, en térmens generals, el delicte en sa evolució desde la seva génessis en la voluntat, fins á la seva consumació en l' acte, es invisible, y, per tant, inevitable. La pertorbació jurídica no apareix externament fins que s' consuma. Ab els criminals comuns la policia no hi té, d' ordinari, altra missió que la de contribuir á la efectivitat del cástich de sas malifetas.

D' altra manera succeheix ab els anarquistas. Associa á aquests la perversitat comuna d' intents, el propòsit per quiscun y per tots amanyagat de cometre delictes ab els medis y formas mes adaptats al llur diabólich ideal de destruir vidas é hisendas sols per veure córrer la sanch y aclofarse las ruinas dels elements socials que aborreixen, per veure saltar del cor las llágrimas, per gaudirse ab la desolació, ab els dolors, ab la orfanesa, ab la desesperació y 'l terror que causan sos crims monstruosos.

El crim que l' anarquista executa ha seguit un llarch camí: Com informe y pahurosa nebulosa va náxer ab el primer d' exos monstres; se reproduhi en quiscun d' ells; y se consolidá en llur associació.

El crim es la lloca del anarquisme. Sota sas alas, d' esglayadora negror, s' acotxan els qui tenen ánima de dimoni y cor de hiena. El crim está en tots els intents, es sollicitat y amanyagat per totas las mans; totas frissan per infantarlo.

La nebulosa informe, va condensantse y defineix sos contorns; la originaria vaguetat, se concreta; el crim *in genere*, s' especifica. La canilla de monstres ja te un projecte: Serán posadas bombas ahont pugan causar danys majors y mes sensibles, ahont els morts sían mes y de major calitat, ahont l' espant sía mes gros, ahont el colp del anarquisme sía mes considerable y ressonant.

Per realisar axó calen bombas; tots els monstres van en busca d'explosius, y las fabrican, y las guardan. Calen homens, dich mal homens, calen ánimas vils, cors miserables; tots els associats anhelan perquè á ells els toque la execució del infernal projecte.

Las asociaciones anarquistas son máquinas montadas per la confecció de malvestats horrendas. En llur existencia hi ha 'l crim. Es crim la cooperació á ellas. Es crim el projecte que exposa, la orde que circula, la excitació que comunica, y es crim la possessió dels medis que per sos procediments utilisa.

Y sas temibles malvestats desde la llur concepció y determinació per la massa social fins al llur compliment per l'individu, recorren una gradació en que son necessaries manifestacions que, per exirse del domini de la pura intenció, poden ésser vistas y apreciadas.

Si, donchs, desde 'l seu origen en el propòsit abstracte fins á la seva concreció en el plan de la colectivitat, y des d'aquesta á la seva consumació per l'individu, el crim anarquista fa una gestació, mes ó menys misteriosa, però sempre necessariament externa, en tot aquest periodo pot ser descobert per una investigació adreta, y, per tant sofocat y destruit abans de produhir els seus horribles efectes.

Aquesta obra d'investigació es la que correspon á la policia. No pot ésser mes evident la importancia y necessitat d'aquesta com á medi defensor de la societat escomesa per l'anarquisme.

La observació dels fets ho diu també ben clarament. Á Inglaterra, á França y á Alemania, la propaganda anarquista es tant ó mes extesa que ací, y pot-ser mes desvergonyida. Allá mes que ací s' reunexen, deliberan y predican els anarquistas; mes allá que ací 'ls governs, esclaus de llur programa democràtic-progresista, son tolerants ab exas expansions abominables. Tant, que á Inglaterra, á França y á Alemania, 'ls anarquistas, á la vista de tothom s' han reunit per cantar las glorias y recomanar l'exemple de 'n Pallás y del mi-

serable autor del crim del Liceo, mirantsho 'ls governs ab las mans á la butxaca; y més encara, dihent en ple parlament un ministre inglés que al govern res se li 'n dona d'exas predicacions, que lo que ell vigila es que no 's passe del dit al fet.

Massa tolerancia es aquesta; que calificaríam millor de pausat y voluntari suicidi, puix día vindrá, si per tal camí 's continua, en que, mercés á exas propagandas, lo que avuy es escamot torne demá una legió, una legió contra la que no hi valgan ja las tardanas resistencias; però ab tot y eix extrém de llivertat, ni Inglaterra, ni França, ni Alemania han sofert la continuïtat de desgracias ocasionadas á Espanya pels adeptes del anarquisme.

¿Á qué ho deuen? Á la policia intel·ligent y zelosa que tenen establerta. Mes clar que qual-sevol altra rahó ho demostra 'l fet ben patent de que 'ls mes endiastrats anarquistas, perseguits, y estalonats per la policia d'aquellas nacions, se 'n venen cap á Espanya, de la que 'l desgavell ha fet pels anarquistas una Xauxa; y 'l de que l'anarquisme, que te caracter y organisació internacional ha escullit nostra terra com á lloch mes abonat pel compliment de las sevas malifetas.

La policia, donchs, es, de moment, el medi mes poderós ofensiu y defensiu contra l'anarquisme.

Peró ¿no 'n tenim també nosaltres de policia? N'hi ha certament, mes no tanta ni tan bona com caldria.

La primera cosa es insuficient. Veges lo que sobre 'l particular llegim en la competent revista *El Trabajo Nacional*, orguen del Foment de la Producció: Á 3.044,105 pessetas puja 'l pressupòsit vigent de seguretat y vigilancia, y d'aquestas n' absorbeix Madrid 1.691,605 pessetas. Fentse la part del lleó, los madrilenys tenen pera sa seguretat 1.524 agents, mentres que la provincia de Barcelona, que avuy compta aprop d'un milió d'habitants, y, per lo tant, mes de 300,000 mes que la provincia de Madrid, sols ne te 160.

Després d'ésser insuficient, no es prou bona, Seqüela com es d'un càrrech administratiu,

ja está dit que 'l personal es instable, que 'l bo no 's veu premiat ni 'l dolent rebutjat. Y essent la quefatura y 'ls principals cárrechs secundaris desempenyats per qui sap que no hi subsistirà quan el governador se barate, son considerats prebendas temporals á las que cal expremere tot el such possible per tenir ab que passar el dejuni que 'ls ha de venir. Com el bon zel es comprometedor, perquè concita iras y rancunias dels descoberts y castigats, fora zell! puix ¿qui 'ls guardaria las espatllas quan demá, per be que complexin, vindrá un cambi en lo govern y 'ls plantarán al carrer fets uns de tants, exposats á totas las venjansas? Lo de dalt traspua, y corromp lo de abaix. Nostra policia es insuficient y mal menada.

El medi de tenirla bona y eficaz es organitzantse un servey especial ab dependencia exclusiva de la ciutat.

De la ciutat dihém, y no del Ajuntament, per mes que 'n sia la legal representació, perquè l' organisme municipal es prou malalt, perquè sia segur que aprop d' ell no gosaria bona salut la institució que demanám, que vindria á ser objecte de comareig y mercaderia.

La associació dels vehins, realisada per la iniciativa ó de particulars ó d' una de tantas corporacions com aquí representan interessos comunals y tenen demostrats amor y valor cívichs, hauria d' ésser creadora y directora de la institució, mediant una ben escullida gerencia, individual ó colectiva. Si aquest medi oferís dificultats massa sérias, en un pays que com el nostre te les lleys tan expansivas per lo dolent com estretas per lo bó, sia enhorabona l' Ajuntament qui done naixensa y qui mane en la institució, mes, allavors, que la seva acció, en lo referent á la designació y moviment del personal, sia intervinguda per altra representació vehinal *ad hoc* establerta, de manera que 's garanteix la rectitut en exos actes.

Si ab aquestas condicions se creés un servey de policia ¿quants y quants pares de familia, no contribuirían devotament á la obra, ab

tot y el xáfeh d' impostos que tenen á sobre?

Alguns colegas locals parlant d' aquest projecte, han indicat la conveniencia de que en part ó en tot aquesta policia tingués una organisació secreta, de manera que 'ls individus que la formessen no 's coneguessen uns als altres.

Res oposám á eix intent. Però dirém que, á nostre entendre, aquest secretisme 's logra més facilment y ab major efectivitat ab la institució de premis temptadors á favor dels qui delatessen actes criminosos del anarquisme; graduant aquests premis segons la importancia del fet delatat, y fent dependir el cobro de la oportuna sentència de culpabilitat.

L' esqué d' una bona ganancia, afegit á la repugnancia que á tothom causan els delictes monstruosos del anarquisme, lograrían que la major part de la gent que per sa condició y costums poden venir més facilment á entendre alguna cosa de las maquinacions del anarquisme, 'n volguessen seguir el fil. Y així tindriam á tot arreu una verdadera policia secreta, ab la ventatja de que no cobraria sinó pels serveys que realment hagués prestat. Si s' oferissen al delator garantías de no anar son nom al conexement públich, ni tan sols dels descoberts, es induptable que pochs farien el sort ni 'l pererós, quan se 'ls presentés ocasió.

Repetím lo del altre día: No pretenem pas anar en tot acertats. Ben be de cert sabém no mes una cosa: Que 'l perill que á tots ens rodeja es molt gran; que á cada pas pot tirarsens á sobre y destruirnos; que l' estat d' angoxa en que axó á tothom ha posat es, per si sol, un dany de trascendencia gravíssima pels interessos morals y materials de la ciutat y del pays tot. Y que, per tant, es d' absoluta necessitat y de gran urgencia posar en práctica tot lo que preserve á la vida de la gent y al orde y bona marxa de la societat dels perills ab que las conspiracions del anarquisme, las amenassan y tot lo que fassa passar y oblidar aquest esglay que té paralísada la vida normal en nostra terra.—N. VERDAGUER CALLIS.

ROSER DE TOT L' ANY

DIETARI DE PENSAMENTS RELIGIOSOS

MES DE NOVEMBRE

Dia 19.

Jesu, dulcis amor

Oh dolça obligació la d' estimarvos,
Amor, Amor gentil!
oh càrrega suau la de portarvos
com lo sagrat virill!

Oh plaher sobirà lo de servirvos
ja, aci emparadisat,
y cantar vostra gloria, y benehirvos
per una eternitat!

Dia 20.

Veniu, Jesús, á cremar
de mon cor sobre l' altar
los ídols polsosos que ama,
après, diví sacerdot,
llançauhi l' altar y tot
en vostra amorosa flama.

Dia 21.

AL LECTOR

Si ton cor pogués obrir,
eix mot hi voldria escriure:
Viure ab Vos, Jesús, es viure,
viure sens Vos, es morir.

Dia 22.

A SANTA CECILIA

Aucellet que cantas,
que cantas de amor,
dèxamela un dia
ta cítara d' or,
y sobre ses cordes
que rajan dolçor,
ensénnyam un càntich
per nostre Senyor.

Dia 23.

A SANT JOAN DE LA CREU

(En sa vigília)

Qui no pot segà espigola,
Perqué jo no hi puch segar
en vostra mística ayrola,
me n' hi vinch á espigolar.
Oh! per dolent escolar,
no 'm trayeu de vostra escolal

Dia 24.

A SANT JOAN DE LA CREU

Ni ha al Carmel un gran verger
fresch, arbrat y floridíssim,

se 'l plantá un dia l' Altíssim,
qui á tú 't vol per jardiner.
Per sentir sa dolça aflayre
lo cel s' obria un mati.
Cuyta á fer mel, abellayre,
que floreix lo romani.

Los Angels son les abelles
que posavan en ton cor
la mel dolça de l' amor
presa á les flors y poncelles.
No les sents volar per l' ayre
murmurant un cant diví?
Cuyta á fer mel, abellayre,
que floreix lo romani.

Dia 25.

A LA MORT D' UN REY

Et nunc, reges, intelligite, Salm II.

En la terra se capgiran
regnes, pobles y ciutats,
uns, per altres, se retiran
que també son retirats.

Mudan de cap les corones,
los ceptres mudan de mà,
y envia Deu noves ones
per si alguna 'l servirà.

Com ellés damunt la sorra,
la mà de Nostre Senyor,
quan alguna lletra esborra,
vol escriurela millor.

JACINTO VERDAGUER, PBR.

UN CENTENARI CATALÀ

1893

Festas de la canonisacio de S.^a Maria de Cervelló ó del SOCÓS

(Acabament).

Lo dimars 5 del següent mes de maig, «se feu
»lo certamen poetich per la canonisacio de
»Sancta Maria de Cervello en la Iglesia del Real
»Monestir y Convent de Nostra Sra. de la Mer-
»ce y per est effecte fou dispossat un tablado de
»fusta de alsada de tres palms y llargaria vint y
»sis palms tot cubert de domas carmesí y sobre
»dit tablado de cap á cap sas taulas cubertas del
»mateix tros y sobre ditas taulas tres bassinas
»de plata ab los premis de or y plata y guants
»dins de ellas, y per lo demes de la llargaria de
»ditas taulas los premis de llibres, y tras ditas
»taulas entre ellas y la part de la paret estaven
»posades de rengla set cadiras de domas carme-
»sí ab brassos en les quals segueren los sis Jut-
»ges y secretari del certamen y se llegiren en

»una trona per un religios los versos y per dit
 »secretari lo vexament: lo qual tablado estava
 »posat entre la capella de Sanct Aloy y la de
 »Sanct Ilop y á la altra part a la capella dels es-
 »cudellers y havia fet un catafal petit ahont es-
 »tigüe la musica ço es una arpa, un archilaud y
 »dos escolanets de grana que publicaven en lo
 »vexamen en lo que eren judicats. Y en la orga
 »estaven los menestrils qui tambe á pausas so-
 »naven. Y se donaren y publicaren los premis y
 »feren lo demes que en semblants funcions es
 »acostumat. En aquest certamen en part de ell
 »foren lo señor virrey y virreyna y Marquesa de
 »Aytona privatim en una tribuna y los Señors
 »Concellers en altra. Los premis que nos dona-
 »ren per no seri los quels havian guanyat se en-
 »tregaren al R^{nt} Pare Prior de dit Convent pera
 »quels donas a les personas ere estat declarat
 »haverlos de haver, sempre quels anessen á ser-
 »car y axí se disgregaren.»

Dos anys mes tart, en 1695, y divendres 23 de setembre lo R^{nt} Pare Prior de la Mercé, acompanyat de alguns religiosos de dit Convent, passava á convidar als Concellers á la festa que lo vinent diumenge celebrarian en la Iglesia, *per las declaracions de culto immemorial y concessions de reso* de Santa Maria de Cervelló, que ordená lo Sant Pare.

No era sols á Barcelona hont los mercenaris celebraren ab festas la concessió de reso propi á la Santa, puix que també á Madrit y altres parts, las feren sumptuosas. Es curiós lo següent párrafo de la carta que lo Embaxador de nostra Ciutat en la Capital d' Espanya Sr. Baró de Albí, escriu als Concellers, ab data de 17 de setembre: «Est mitg dia me han embiat los Religiosos de la Merce un cartell dels dias feyan las festas quel remetó á V. Exª si be que en algun quen he vist fixat no hi era lo que hi ha en est: *Patrona de la Ciudad de Barcelona*.» Estas paraulas fan referencia á Santa Maria del Socós.

Lo diumenge 25 de setembre de 1695 «á las deu del matí los Ex^{ms} Senyors Concellers, lo ters absent, vestits consularment ab sos verguers y masses altes anant ab cotxe partiren de la casa de la present Ciutat y de ella anaren en la Iglesia del convent de Maria Sanctíssima de la Mersse y arribats en ella al desencotxar foren rebuts per los R^{nts} Pares Provincial, Prior y altres pares Graves y posantsse dits Excelentíssims Concellers de filera anant lo en cap de van y al costat de quiscun Ex^m Sr Conseller un de dits Pares los acompanyaren fins á las gradass del presbiteri ahont saludant primer lo al-

tar major sen passaren á la part del Evangeli ahont estava aparellat lo estrado per dits Excelentíssims Srs Consellers ab las cadiras y co-xins de vellut carmesí proprias de la present Ciutat y luego dits pares los saludaren y sen anaren y los Ex^{ms} Srs Consellers feren oratio en lo altar y apres se assentaren. Y luego isque lo offici per la festivitiat se celebrava a Maria Sanctíssima de Servello vulgarment dita del socos per esser vuy lo dia de la festivitiat de dita Gloriosa sancta fentse en lo offici totas las sermonias acostumadas haventi solemne musica y sermó acabat lo qual los matexos Padres que havian acompanyat los Ex^{ms} Srs Consellers tornaren a exir y los anaren acompanyant y assistint fins foren encotxats tenint allí los Pares de dit Convent prevenguda molta musica de manestrils y sacaputxos que sonavan quant los Ex^{ms} Srs Consellers sen tornaren y tambe tocaren al arribar, y encotxats que foran quiscu sen ana en sa casa.»

FRANCESCH CARRERAS Y CANDÍ.

Setembre de 1893.

¡Á MELILLA!

Totas las cosas tenen la importancia que se 'ls dona, y axis ha succehit ab lo de Melilla. Després de 30 y pico d' anys s' ha recordat lo govern espanyol de fer lo fort de Sidi Aguariach en los límits de nostre camp, però al costat de la mezquita y cementiri dels moros, mortificant ab l' escusa del dret adquirít en lo tractat de Wad-Ras, lo mes sagrat de sas creencias en ells prou arreladas pera morir un á un y contents, ans que permetre aquesta violació constant de sa doctrina, aquesta profanació del recinte ahont tenen enterrats als santons á qui diariament tributan ferventa y quieta oració al peu de la sagrada fossa.

Prou pretengueren aquellas kábilas obtenir del govern, un cambi d' emplaçament, oferintlos millor lloch estratègich, però el orgullo nacional no permetia escoltar als moros, y las estacas se plantaren pera'l començ de la obra. Altra volta protestaren, els moros, arribant al extrém de concedir sa mediació pera demanar al Sultá un cambi de límits en los que podria afegirshi lo mont Gurugú, de mil metres d' alçaria y que dominaria ab seguretat tot lo camp de Melilla y una faxa immensa á son voltant, y tampoch foren escoltats; lo fort aná endevant.

Lo que succehi després tothom ho sap; nostres presidaris feyan xancas y 'ls moros á la nit las omplian, alçaren parets y aquests las enrunaren, enviant emisaris al governador de la plaça pera manifestarli que estavan disposats á jugar sas vidas ans que consentir la construcció del fort començat, y á pesar de tot, no

foren escoltats y lo govern manà després de set setmanas fer las obras, guardantlas uns 40 soldats del disciplinari.

Lo dia 2 de Octubre passat compliren los moros sa paraula y arremeteren ab furia nostre destacament que enrotllaren fent una destrossa d' aquells braus que 's bateren de una manera desigual fins á protegir sa retirada la restant força de Melilla. Al endemà no quedava ja res del fort Sidi-Aguariach y recullian en sas runas los moros nostre orgull, y criant á las kábilas properas á la guerra se preparavan pera defensar sas creencias y refusar ab sos fusells nostre indisputable dret.

En altre temps lo govern no s' hauria imposat per tan petit descalabro. Als dos ó tres dias, uns quants barcos de guerra ab un parell de batallons y unas mils raccions de boca y de canó estarian á Melilla y ab 24 horas s' escarmentava de debó als moros pera posarlos á ratlla y construir ab tota tranquil·litat lo disputat fort. Mes ara, que nostre casal está empenyat, que no 'ns quedan robas pera vestirnos, y que casi logréim menjar á fiar, com poder promptament acudir á sa defensa? Lo govern que coneix son estat, volgué dissimular y tenir temps pera aprofitar las engrunas sostenint dignament sa honra, cosa que justament alabava tota la classe sencera y rahonable de nostre poble, mes lo pobre no contava ab la hostalera, aquella xerrayre del cuento, que al estat present s' ha convertit ab lo nom de prempsa, y que ab son nóm tiránich y egoista procedir, omplía columnas y mes columnas de sos diaris de Madrid, insultant al govern per sa apatia, á las autoritats digníssimas de Melilla de cobardia y parlant solzament de *nuestra honra nacional* y demás falandoynas, com si, ab tals articles n' hi hagués prou pera fer cristians á tots los creyents de Mahoma á Marruecos. Y tant y tant suposaren fácil embestir als engrehits marrochs que temptaren al govern y precipitaren nostra acció en el Riff, sacrificant al valent general y la meytat de nostras forças á Melilla, quedant sitiadas las restants per falta de balas y de pá. ¡Quina vergonya! y encara van cridant los diaristas, empatollant mentidas y fent d' espías segurs de nostre exércit y de nostras accions. Mentres tant las tiradas son extraordinarias y la curiositat de nostre geni los secunda y omplan sa caxa de dineros. ¡Que hi fá que morin soldats y soldats allí! *A Melilla!!! á vengar nuestra honra!!!* y dias y dias van cridant pera mantenir viu lo caliu... de sa butxaca.

Han passat ja 48 dias des de la primera bofetada moruna y nos trobám pitjor. Los resultats obtinguts fins avuy consistexen en tenir allí dotze mil hòmens, que han de dormir á terra, que no tenen per menjar y que lo pitjor no poden sortir de las murallas sens obtenir una bala que l' inutilise y tinga que morir-se per falta de auxili en un dels forts sitiats, altra volta per los moros, y axó després d' haver gastat una vintena de milions!

Si de un començ lo ministre de la guerra agafás á aquells embaucadors com á espías y al davant de las guerrillas ab un flamench (no un fusell) á la mà los fes matar moros y un cop morts tots, alçar lo fort en projecte, avuy lo Riff seria una bassa d' oli y no tindria tants mals de cap lo general, y no plorarian tantas mares las pérduas de sos fills. y encara mes, no seriam la riota de tots los demás pobles que gosan ab nostre decabiment y miserable posició; ¡pobra Espanya!

KIMAJOU.

LA PUBILLA DE MASSANA

Ara n' es blanca monjeta.

Lo que canta 'l trobador
no es pas una rondalla:
del convent de Sant Tomàs
en la volta clivellada
encara 'l forat s' hi veu
per hont va fugí 'l diable.

Acosteus los cavallers,
ohiu las hermosas damas
que comença en nom de Deu
la cançó del vell trobayre.

Era una nina gentil
pom de flors no esbadelladas;
era una nina gentil
com jamay se 'n vegé una altra.
Prou que ho diuen los fadrins,
los fadrins de la rodàlia
que de set lleugas hi van
á rondar la seva casa.
Prou que ho diuen ab enuig
las ninas de la encontrada
que en un racó de la llar
se marfonen de migransa,
puix quan surt lo sol rihent
las estrelletas s' apagan.

En vá de sa casa al peu
cada dia descavalcan
los hereus mes cabalats.
y 'ls fadrins de millor planta:
á la nina cap li plau...
tot plorant ho diu sa mare.

Cada dia, á sol ponent
cap al bosch la nina baxa,
al bosch de pins que té al mitg
un estanyol d' aygua clara.
Ella 's posa prop l' estany
y en son espill s' emmiralla,
s' ompla 'l cap de bellas flors,
no tant com las de sa cara:
quan tan hermosa se veu,
la rojó surt á sas galtes
y vessant de pler los ulls
—qué hermosa ets—diu á sa imatge.

Hi arriba un cavaller
quan acaba exas paraulas:
al mirarlo tan gentil
la nina s' enamorava.
Ja li diu lo cavaller:
—«Mon cor ab deliri os ayma;
si voleu fugir d' aci,
jo us portaré á una encontrada
hont son mes bellas las flors
y las ayguas mes gemadas.
Allá s' alça mon castell
com gentil palau de fadas;
sols li manca per sé cel
tenirvos per sobirana.»
Y la puja á son cavall
que renillant se despara.

Set dias van caminar
set dias y set jornadas;
los set dias acabats
al castell ja descavalcan.
A la escala del castell
la nina se 'n admirava:
son de evori 'ls escalons
y d' or bruyit las baranas;
llarga fila de criats
la saluda mentres passa;
quan arriba al cap-damunt
ja troba per reposarse
de plomas de busaroch
dos cadiras coxinadas.
Quan foren ben descansats
se n' entravan per las salas
quan tan hermosas las veu,
la nina queda encisada:
pannas d' or son las parets,
ab grossos miralls de plata,
catifas de rich plomall
molsosas la terra amagan;
totas fetas de diamants,
hi ha encesas mil aranyas
que ab los millars de sas llums
de colors omplan la sala.
S' assentan á un ganapé
tot de seda ab flors brodadas,
y de ploma 'ls tous coxins
hont reclinatots tots dos parlan:
—Per ferte gaudí aquest pler
mon cor t' ha cercat fins ara;
tot axó es teu, mon amor,
tot axó y molt mes encara;
per paga 't demano sols
de ta boca una besada.
Vina á mos brassos, ¡que 't vull!
que 't glateix fá temps mon ánima,
que 'm vull fondre dintre 'l foch
dintre 'l foch de tas miradas...!—
La nineta ab los ulls cluchs
saboría exas paraulas,
y, lassa, anava cayent
sobre 'l pit que las dictava.
Las darreras al sentir,

de tant de pler se 'n desmaya.
Prest llavors lo cavaller
ab estafeta rialla
en la catifa l' ajau
y las robas dessepara:
quan nuat troba un cordó,
lo talla d' un colp d' espasa.
Veu tot plegat una creu
que la nina al pit portava;
del crit de rábia que fá,
la nina se 'n desvetllava.
Llesta 's mira al cavaller
y de por la ompla sa cara.
Lo cavaller pren de nou
lo cordó de la creu santa,
va per petarlo ab sos dits,
mes la nina se 'n aparta:
—Exa creu damunt del pit
me l' hi va posar la mare;
no 's mourá d' aprop mon cor
fins que dexará de batre.—
Se 'n enutja 'l cavaller
al sentir exas paraulas;
mirantlo tan enujat,
dolçament la nina parla:
—No me la treguis la creu,
la creu que 'm posá la mare,
que hi morí mon Redemptor
perque jo fos feta salva.—
—¡Fora la creu, diu irat
trayent dels ulls flamaradas;
com no pot trencá 'l cordó,
per tallarlo 's trau l' espasa.
La nina s' estemordeix
y fá un crit de—¡Verge Santa!
lliureume d' aquest perill...—
y ab lo Sant Crist agafada,
diu: —Fuig d' aci, en nom de Deu,
torna al infern, mal diable!—
No be 'l nom de Deu soná
per las voltas de la sala,
tot el castell s' extremí
el castell y la encontrada.
A la nina 'l cavaller
ab sos braços agafava;
ella invoca 'l nom de Deu
y en terra ja l' ha dexada.
Obra 'l cel sos devassalls
y la terra sas entranyas
y en horrible confusió
la tempestat agermana,
llamps y trons y estimbaments,
fers renechs y crits de rábia.
De tals horrors entre mitg
cau la nina desmayada;
quan del desmay se revé,
se troba al mitg d' una plana.
Quan s' alça per caminar,
no sap pas ahont girarse:
la plana es un gran terror
tot lliis com un estany d' aygua,

ni s'hi marca cap camí,
ni s'conexen sas montanyas.

Camina, caminaràs

fà sens parar deu jornadas;

quan ha caminat deu jorns,

defallida s'aturava;

que la sanch li cau dels peus

y llagadas te las camas.

Encara no s'ha aturat,

veu allà aprop una casa,

una casa que te al cim

enlayrada la Creu Santa.

De la torre que s'hi veu

ja la crida una campana,

no podenthi caminar

se n'hi va tot rossegantse.

Quan arriba al monestir

un llech á la iglesia entrava:

—Lo bon llech feume mercé

d'avisá corrent á un frare;

si no ve pas tot seguit

seré al infern condemnada!—

Encara no ho sent lo llech,

que'l bon frare ja baxava.

A sos peus la nina cau

y comença á persignarse.

Quan de senyarse ha acabat,

ja la iglesia trontollava.

Lo bon frare en nom de Deu

va conjurant al diable;

y la nina son pecat

ab gran dolor confessava.

Quan acabá, 'l sacerdot

axecant sas mans sagradas

«jo t'absolch en nom de Deu»

plorant de goig li cridava;

y al instant va retrunyir

tan horrorosa tronada

com si'l temple fos al cim

d'un volcá que en llamps esclata.

De la volta queya ensemps

una pedra esmicolada.

Pel forat que hi va dexar

un riu de fum hi passava;

y d'aquell rastre de fum

fortó d'infern ne devalla.

Quan piadosa abans la gent

l'antich convent visitava

després de pregar á Deu,

al negre forat girantse,

fent la creu, deya ab pahor:

—Per aquí fugí'l diable,

que tenia dintre'l cos

la pubilla de Massana,

que abadessa fou després

del convent de Santa Clara.

N. FONT DEL DESMAY.

RECOMPENSAS ALS MILITARS

Quan l'home en el cúmpliment de sos devers, excedeix en abnegació, valentia ó patriotisme á lo que de ell bonament se pot exigir, naix alashoras en favor de semblant héroe la idea del premi ó de la recompensa, ja que en l'acte que ha fet s'hi veu un sacrifici voluntari per defensar lo que li estava encomenat. Axó es tant de sentit comú, que no es de extranyar que la Historia axis religiosa com política, axis en lo terreno administratiu com en lo civil, y també en el de la amistat ó de la familia, si d'aquest baxa á parlar, la mestra en la vida, fá menció repartintlos llors d'aquells homes de tremp d'acer que ans volgueren la salvació de sa Patria ó la vida, y bon nom de sos germans, ja que per ells donaren la sanch de las venas, que la propia, menyspreant com rebuig lo que demanava l'egoisme, instint tan natural y arrelat que ab prou feynas s'troba qui'l llance.

En exos crítichs moments tenim en terra africana ó com si diguessen en terra ocupada per gent fanática y enemiga de la Creu, molts de nostres fills que, sens duptarho, dexarán enrera ab sas proesas als braus que en l'any 60 lluytaren ab tanta fúria en lo mateix lloch, escrivint d'eix modó una plana mes de gloria en la epopeya començada en lo segle viii de nostra era y no acabada encara, puix si per algún temps los sectaris de la mitja lluna obligats á viure en pays que s'exclou del mon civilisat, sembla que dormen contentantse ab llur sort, no obstant donan de tant en tant y de trasantó algún estrépit que convenç que ls dura sempre la rabia que lligá son negre cor lo dia que foren llançats ignominiosament d'Espanya.

Ja que estém, donchs, empenyats en una guerra sens quartel contra d'un enemich que jamay ab no-saltres pot agermanarse, obligació es de tot bon espanyol procurar per tots los medis que al seu alcanç sian que aquella resulte tan heróica y profitosa com correspon al bon nom y als interessos de nostra estimada Patria.

Hem sabut ab molt greu pels últims telegramas enviats de Melilla que la proposta feta pel govern pera premiar als valents qui donant la vida en sufragi de la honra nacional mes se distingiren en los combats dels dias 27, 28, 29 y 30 d'Octubre y 3 de Novembre els ha omplert de descontent y enveja havent estat la matexa causa de que alguns dels mes aguerrits quefes hajan demanat ab caràcter irrevocable la separació del exércit per creure que aquella en lloch de basarse en lo verdader mérit ho fá solsament en compares y comares de las que s'istilan á Madrid

Enteném per evitar lo mal efecte que per força ha de produhir un regraciament tan desigual que no s'es arribada encara la hora de demostrar la Nació llur gratitut als que braument lluytan en terra de moros, sinó que millor seria que una volta acabada la gue-

rra, partint dels dats que facilitaria un rigorós registre en el que hi constessen tots los pormenors y detalls dels fets mes gloriosos y atrevits portats á cap axis per los capdills com pels soldats, se donás á cada hù lo que en sangnant combat s'hagués guanyat. No seguintse aquest procedir nos exposám á que tal vegada 's premie á algùn individuó que al fi meresca pena y sobre tot á que en lo camp de Melilla hi nascan sérios conflictes deguts al enuig que naturalment han de causar los desacerts del Govern en assumpto tan delicat ¿Creyeu que lo despit de sis ó vuyt oficials pot darnos un trastorn poch gros dat l'estat en que 'ns trobám?

¿Cóm voléu que com tigres se tiren á la victoria y ab ells los qui comandan, perquè perdut lo cap tot cau, aquests individuos que després de darho tot per la patria se 'ls paga ab ingratitut?

Se 'ns dirá que lo grau donat en lo mateix camp de batalla encoratja moltíssim al soldat; no ho duptám; però s'ha de confessar que 'l ferho té sérios inconvenients que han de procurarse allunyar á tota costa.

Una de dos, ó deu seguirse el camí que hem indicat que resol lo punt negre que aquesta qüestió conté, compensant lo valor que 'l altre dona als militars ab los conflictes que destrueix ó deu inspirarse 'l Govern si continua en lo sistema d'avuy en la mes estricta é imparcial justícia. Si axis ho fá, com ho creyém, tindrà valents que á totes horas estarán disposats moguts tant pels nobles sentiments que sempre han nial en los cors espanyols, sobre tot quan ha estat en perill lo nom y salvació de la patria com per la merescuda recompensa que 'ls espera, á dexarho tot, sa terra, los pares, sa muller, los fills, en un mot, á rompre las lligaduras que tan estretament agavellan tots aquexos sers que constituhexen lo mes sagrat y venerable del home.

Premi donchs al qui 'l guanyi sens distinció de cap mena: sia soldat ras, sia oficial, sia quefe, que 'l heroisme no ha estat jamay patrimoni d'una classe; sinó que crida de des de 'l pastor al rey.

No 's crega que al escriure aquestas quatre ratllas tractém de atacar al govern ni á ningú, suposám que tots saben y sabrán cumplir ab son dever, han nascut tan sols de bon desitg, y dels remors de descontent que s'ha dit hi havia en lo camp de Melilla.

J. ADMETLLA Y BALSSELLS.

MOVIMENT REGIONALISTA

Entre 'ls molts telegramas que de tota Espanya ha rebut l'Ajuntament de Barcelona, ab motiu del cobart atentat de Liceu, mereix especial esment lo dirigit pel president de la Diputació de Zaragossa á nostra primera autoritat local que diu axis:

«Poso en conexement de V. E. digne president de

aqueix Ajuntament, la fonda pena d'aquesta Diputació per las horribles desgracias que causá 'l crim horrible en lo Teatre del Liceu. Lo fondo dolor que experimeptan los barcelonins alcança á tots los aragonesos, puix uns y altres estigueren units en prosperitats y desventuras».

Lo Sr. Enrich, com Alcalde de Barcelona, ha contestat:

«A sos germans los aragonesos y á n'aqueixa Diputació, que V. E. dignament representa, agrabeix Barcelona la part que prenen en l'immens dol que l'aclapara, y 'l sentit condol que li envía per l'horrendo crim del Teatre del Liceu. No oblidarán los barcelonins aqueixa nova manifestació que aviva 'l recort de antigas y fraternals unions entre abduas comarcas.»

Nostre company *El Escudo de Granollers*, en son número del 5 del actual, publica la llista dels individus que componen lo consell general del Centre Escolar Catalanista, posanthi lo següent comentari:

«Hem tingut la curiositat d'insertar l'anterior llista pera que nostres lectors observessen ab sa lectura las aficions que dominan á bona part del jovent d'aquesta vila, inclinantse cap á certs ideals qual conveniencia no discutirém, però que induptablement son dignes de la major consideració; además de que sempre es de veure ab gust l'actitut de qui 's preocupa ab noblesa de sentiments, de las cosas de casa nostra y del pervenir de nostra patria, en aquests temps en que l'indiferentisme ó un fi egoista ho enervan tot.»

Diu nostre company de Vilafranca, *Las Cuatro Barras*:

«Son objecte de grans elogis los magistrals sermons que está fent lo P. Matas, durant lo novenari de las ánimas que 's celebra en la parroquia de Santa María. No es extrany, donchs, que una nombrosa concurrencia ompla tots los dias la iglesia, ansiosa d'oure al sabi jesuita que, en llengua catalana, ab argumentació admirable y ab facilitat de paraula verament extraordinaria, porta la convicció als cors dels oyents, que, maravellats—usant un bell mot catalanesch—escoltan aquell doll de sabiduría.

Essent avuy lo darrer dia del Novenari, no duptém que la espayosa iglesia de Santa María se veurá sumament concorreguda.»

De *Lo Somatent*:

«Nostre bon amich y antich colaborador don Narcís Fuster y Domingo, ha sigut nombrat president de la Comissió executiva del Consell del Centre Escolar Catalanista de Barcelona.

La elecció del senyor Fuster no ha pogut ser, en nostre concepte, mes acertada, puix á las excelents dots personals que adornan á nostre amich, s'hi unexen una activitat y entussiasme pera las ideas regionalistas,

que han de fer que son pas per la presidència del esmentat Consell siga de profitosos resultats pera la bona marxa y prosperitat del Centre Escolar Català-nista, associació en la qual no inutilment funda grans esperanças la patria catalana pera la reivindicació de sos preuats drets y llibertats.

Nostra felicitació mes carinyosa al senyor Fuster y la mes entusiasta enhorabona al Centre Escolar per son bon acert al escullir-lo per son president.»

De nostre company *Lo Somatent*, de Reus:

«Nosaltres, acérrims defensors dels interessos de la localitat, hem acordat presentar candidatura pera las próximas eleccions municipals

Las personas designadas per lo Consell Regionalista pera ser elegidas com a representants de la nostra agrupació, en lo Municipi, son com ja anunciarem en altre lloch, nostres estimats amichs y companys don Ramón Vidiella y Balart, don Francisco Benavent y Capdevila y don Anton Canyissá y Gotzems.

Creym que la designació d'aquestas personas ha estat acertada y será ben rebuda de tots los regionalistas y per tothom que en l'Ajuntament no hi vol política sinó administració.»

LO REGIONALISME EN LA PREMSA

COSAS ASSENYALADAS

—LAS CUATRE BARRAS. Vilafranca del Panadés, 12 de novembre: *Pobra Polonial* per P. B. A. Comentari ilustrat ab nombre de datos historichs sobre aquell desgraciat regne, ab motiu d'un solt de moviment regionalista publicat en LA VEU DE CATALUNYA.

—EL VENDRELLENSE. Vendrell, 12 de novembre: *Memoria sobre las ventatjas á que dona lloch l'encabessament ó reforç dels vins de nostras Comarcas, II*: Que es el vi, per Pere de Alcántara Penya.

—EGARA. Tarrassa, 12 de novembre: *Galeria de Tarrasenses ilustres, D. Pablo Marsal y Bogná*, per J. S. y P. Biografia del ilustre compositor tarrasench que morí el dia 23 d'abril de 1839.

—LA RENAISSANCE. Barcelona, 12 de novembre: *Lo regionalisme gallego á Cuba*, per Joan Manuel Espada. Comença la publicació d'un interessant article historich del Centre gallego de la Habana, que ha publicat *La Defensa de Galicia*.

—17 de novembre: *Las vinentas Eleccions*. Justifica l'acort pres per las Associacions y Gremis, que secundavan la iniciativa de la «Lliga de Catalunya», de retreures en las eleccions d'avuy.

—LA PAGESIA. Barcelona, 11 de novembre: *La Granja-Soldevila*, per Francisco X. Tobella. Descripció de la Granja propietat de D. Lluís Soldevila, situada en lo terme de Santa Perpétua de Moguda, explotació

agrícola montada á la moderna ab una industria rural completa.

—SETMANARI CATALÀ. Manresa, 9 de novembre: *En defensa del catalanisme*. Interessant párrafo de la conferència que en lo Centre Català de Buenos Aires doná en la vetlla del 12 d'Agost don Joseph María Aubin. En ell se defensa al catalanisme de certs càrrechs y calificatius injuriosos que se li fan.

—16 de novembre: *La catástrofe del Liceo*. Reproducció del article del mateix titol publicat diumenge en LA VEU per nostre company N. Verdaguer Callis.

—LO CATALANISTA. Sabadell, 12 de novembre. *Discurs del President del Centre Català don Modest Durán en la Vetllada Inaugural de curs*. Se fa notar la tendència dels pobles d'Espanya á fugir de la política de partit y s'esmentan los benifets del regionalisme.

DIETARI DEL PRINCIPAT

Ha sigut nomenat jutge especial del sumari que s'instrueix ab motiu del atentat del gran teatre del Liceo, lo president de l'Audiencia provincial de Lleyda don Rafel García Domenech, que fou jutge instructor de la célebre causa de la *Mano Negra*.

La instrucció d'aquest procés se prossegueix ab gran activitat.

Per evitar que corren noticias alarmadoras, el Governador civil ha disposat que s'etinga á tothom qui propale rumors d'haver esclatat bombas ó de que s'intenta col·locarlas en algún lloch.

Traduhim del «Boletín de la Cámara Agrícola» de Tarragona:

«Tenim entés que un de nostres mes constants col·laboradors vé ocupantse fa temps en la confecció d'una Memoria relativa als medis que serian més apropiats pera impulsar la exportació dels vins, que tracta de presentar en lo concurs convocat per la important societat barcelonina lo «Foment del Treball Nacional»

Ho fem constar ja que s'tracta d'un producte important de la terra espanyola que está sufrint una forta crisis, y per si, com esperém, dit treball desperta l'interés que inspira una solució favorable á dit assumpto.»

Ha començat á publicarse á Sant Andreu de Palomar, lo primer del actual, una revista quinzenal literaria titulada «Gloria» orgue del «Liceo Escolar.»

L'Excm. é Ilm. Dr. D. Joseph Morgades y Gili, Bisbe de Vich, arribá dimicres á dita ciutat, de retorn de la santa visita al Arxiprestat de Cervera. A pesar de la pressa ab que ha recorregut l'eminent prelat la esmentada comarca, en bona part plena de garrot-

xas, n' es tornat, gracias á Deu, ab bona salut. De bona arribada á Vich, y enterat de la catástrofe del Liceo, envia á nostre Ajuntament una sentida comunicació, manifestant son dolor per las desgracias causadas, y que, en sufragi pels morts y en súplica pels malalts ha disposat la celebració de solemnes pregaries en la santa Basilica de Ripoll.

Dijous de l' altra setmana comença á Vich, y davant la sala primera de lo criminal de nostra Audiencia que allá s' es trasladada, la vista en judici oral y per jurats de la causa instruida en aquell jutjat ab motiu dels suposats delictes comesos en las eleccions legislativas d' ara tres anys, en que 's disputaren la representació del districte de Vich los Srs. Duch de Solferino y Marqués de Palmerola.

En la nit del passat dijous fou robada la iglesia de Tayá, profanant els lladres lo Sagrari.

Lo dia 13 del actual passá á millor vida lo ilustrat catedrático de la facultat de Farmacia d' aquesta Universitat don Ramón Agelet. (E. P. D.).

La movilizació de las reservas activas ha sigut l' objecte de las conversas en gayre bé totas las familias, la setmana passada. Lo dia 10 era 'l senyalat pera sa incorporació.

A tal propòsit llegim en nostre estimat company de Reus *Lo Somatent*:

«Los reservistas, sinó s' agrava la guerra, no sortiran de la Península, lo Govern los destina pera lo servey de guarnició.

Antiguament lo casament, era una escepció del servey militar, y avuy que s' autorisa lo casament dels reservistas, també deurian ser exceptuats.

Es molt dolorós per un pare dexar abandonats sos fills á la miseria. Es un punt que deuria meditar lo govern y armonisar los interessos de la patria ab los de la familia que dexan los reservistas al acudir á son servey.»

La junta de govern de la associació «Amigos de los Pobres de Barcelona» ha acordat crear en sa Casa de Asilo cinch plaças pera altres tants noys que, ab motiu de la hecatombe de Santander, hajan quedat órfans de pare y mare ó hajan completat sa orfandat, y comunicar aquest acort á las autoritats de Santander pera que arribi á conexement dels interessats.

En lo darrer número de *El Vendrellense*, corresponent al 12 del actual, hi llegim:

«En la matinada del darrer dilluns una má criminal tirá una bomba al teulat de la casa ahont viu don Francesch Sans, conegut per Francisquet del Rita al-

calde del vehí poble de Bellvey, escullint ab prou precisió lo siti sots ahont hi té lo seu dormitori.

Al exclatar, feu un gros forat al sostre, cayent los materials al costat del llit, y sortint de la agresió sens cap dany, lo Sr. Sans, sa esposa y un net seu que hi dormian

En la reunió celebrada darrerament pels gremis y associacions d' aquesta capital, s' acordá ab motiu de las actuals circumstancias, retraures en las vinentas eleccions municipals. L' acort fou pres per unanimitat.

Las juntas directiva y consultiva del Foment del Treball Nacional acordaren, lo dia 11 del actual, formar part en la causa que s' está instruhint ab motiu de la explosió d' una bomba en lo teatre del Liceu, la nit de la inauguració de la temporada.

Lo dia 10 del corrent descarrilá lo tren de Vich, que havia d' arribar á quarts de vuyt del mati, entre las estacions de Moncada y Ripollet.

No hi hagué cap desgracia personal, y á las 12 del mitg-dia arribaren los passatgers als qui aná á recullir un tren d' auxili.

La causa del descarrilament fou una esllabissada. Quedaren fora de la via, la máquina y sis vagon, tres d' ells completament trocejats.

Los industrials vascongats han respost á la veu d' alarma que 'ls catalans han llançat contra 'ls tractats de comerç firmats pel Govern ab Italia y Alemania, y han acordat proposar la celebració d' un gran *meeting* pera demostrar los perniciosos efectes de dits tractats y la necessitat de que sian revisadas de cap y de nou las tarifas especials que contenen.

La Junta directiva del Foment del Treball Nacional ha acceptat, en nom dels industrials catalans, la idea d' una reunió magna de la industria espanyola.

No se sap encara si 's realitzarà aquí ó á Bilbao aquesta gran reunió, mes es provable que ab motiu de las actuals circumstancias sia en aquesta darrera ciutat. En quant á la época de celebrarla, lo mes provable es que sia tan bon punt s' haja publicat lo decret de reapertura de las Cambras legislativas, cridades á otorgar al Govern la ratificació de dits tractats.

Lo dia 13 sortí de nostre port cap á Italia lo vapor «Calabro» portant á bordo 'l cadaver de la senyoreta Mauri Damerini, víctima del atentat darrerament comés en lo teatre del Liceo.

Des de la fonda del Falcó fins á las escalas del moll de la Pau fou acompanyat per nombrós dol que presidian las primeras autoritats de la provincia